

Mateřská škola, Nasavrky, okres Chrudim

U školky 246, Nasavrky, 538 25

Tel.: 606 269 527

msnasavrky@seznam.cz

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

PLATNOST A ÚČINNOST: 1.9.2023

Vypracovala: Romana Černá DiS. – učitelka, metodik prevence

OBSAH:

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

- Cíle minimálního preventivního programu (MPP)
- Spolupráce mezi pedagogy
- Spolupráce mezi pedagogy a rodiči
- Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

System organizace

- Ředitelka
- Metodik prevence
- Učitelka

NAVRŽENÝ ZPŮSOB REALIZACE

- Analýza výchozího stavu
- Vyhodnocení programu

MPP je v souladu se zásadami a principy RVP PV a zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Metodický preventivní program (dále jen MPP) je zpracován pro potřeby Mateřské školy Nasavrky, okres Chrudim s vědomím toho, že převládající vliv pro utváření základních pravidel chování a společenských norem, pro volbu zálib má rodina. Vymezuje model přijatelného a vhodného chování dětí k ostatním, popisuje klima mateřské školy a stanovuje styl chování učitele k ostatním.

MPP taktéž podporuje zdravý životní styl, aby docházelo u jedinců k harmonii a rovnováze tělesných a duševních funkcí a měli chuť do života (začlenění do běžných aktivit v mateřské škole také výchovu ke zdraví, osobní a duševní hygienu, pohybové aktivity aj.).

To vše s cílem vychovat z dětí jedince, kteří budou:

- neubližovat ostatním slovně ani fyzicky (šikana)
- udržovat své okolní prostředí v pořádku, neničit vybavení ani budovu MŠ (vandalismus) - mít povědomí o jiných národnostech a nebudou vůči nim zaujatí (rasismus)
- vědět, že lhát a podvádět, se nemá a proč
- budou schopni popisovat svoje pocity
- vědět co je pro jejich tělo dobré a co naopak
- jíst zdravě, mít dostatek pohybu
- znát nebezpečí, která mohou ohrozit jejich zdraví
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla
- budou se cítit spokojeně a bezpečně

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, doplňuje a pomáhá rodičům s péčí o dítě, nabízí rodičům poradenský servis a osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání dětí. Podporuje zdravý životní styl. Zdravá výchova dětí v rodině a ve škole je nejúčinnější prevencí. Mateřská škola předkládá zásady, metody, prostředky a formy efektivního vzdělávání a změn v MŠ, které povedou k poznávání a vytváření nejlepších podmínek pro prevenci

nežádoucích společenských jevů. Očekávané výstupy správných společenských návyků budou naplňovány v souladu se záměry ŠVP. Vhodně volená organizace, činnosti a účinná motivace, zohledňující specifika jednotlivých třídních kolektivů, se bude prolínat ve všech vzdělávacích oblastech třídních vzdělávacích programů.

Cíle minimálního preventivního programu

S chováním, které je charakteristické především nezdravým stylem života, nedodržováním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot se mohou děti setkat již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci dětem z ohrožených skupin právě v době předškolní docházky a poskytnout jim potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Proto jsme si vytyčili tyto cíle:

- Zvýšená odolnost dětí vzhledem k projevům soc. patologických jevů
- Činnosti, působící v oblasti prevence vkládat do pedagogické práce s citem, musí se prolínat celým výchovně vzdělávacím procesem
- Zajistit dostatečnou a pestrou nabídku programů zaměřených na dané téma
- Hlavní důraz je kladen na vytváření elementárních základů klíčových kompetencí, což v tomto věku představuje hlavně komunikaci s vrstevníky a dospělými, zvládat řešit problémy, umět se přizpůsobit, ale také se nebát prosadit a uplatnit se
- Získání důvěry a navození vstřícné a nekonfliktní atmosféry
- Přijmout odlišnosti v potřebách jednotlivých dětí /přítomnost asistenta/
- Umět komunikovat a spolupracovat s lidmi jiných národností

Spolupráce mezi pedagogy

Pedagogičtí pracovníci ctí a dodržují své povinnosti, které jsou nastíněny v Rámcovém vzdělávacím programu (RVP) pro předškolní vzdělávání a zároveň dbají na to, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u dětí byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u dětí dotýká:

- oblast biologická (Dítě a jeho tělo),
- oblast psychologická (Dítě a jeho psychika),

- oblast interpersonální (Dítě a ten druhý),
- oblast sociokulturní (Dítě a společnost),
- oblast environmentální (Dítě a svět).

Vzhledem k tomu, že některé děti přicházejí nebo odcházejí z MŠ v době, kdy nejsou jejich třídní učitelky k dispozici, je nutná fungující komunikace a spolupráce s učitelkami, které dítě od rodičů přijímají a odpoledne předávají. Učitelky vzájemně komunikují, spolupracují, předávají si informace a mohou tak navázat na práci své kolegyně a dále ji rozvíjí. Pedagogové jsou pravidelně vzdělávání formou školení a také mají přístupnou odbornou literaturu a odborné časopisy. Každé dítě má svou diagnostiku, kde se pozorují pokroky, ale také výkyvy v chování dětí.

Spolupráce mezi pedagogy a rodiči

Rodiče mají možnost neodkladné záležitosti řešit při předávání dětí. Ke komunikaci se nejčastěji používá osobní setkání nebo telefon. Rodiče dostávají informace také prostřednictvím nástěnek v šatnách, Facebooku a internetových stránek. V případech, kdy chce rodič cokoli projednat s učitelkou, je mu to umožněno v co nejkratší době. Individuální konzultace o vývoji a pokrocích dětí si rodiče mohou v určených měsících domluvit podle svých časových možností. Nemáme určeny konkrétní konzultační hodiny, protože je lépe se domluvit konkrétně s rodiči dle jejich možností a potřeb.

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

- KÚ Pardubického kraje
- MěÚ Chrudim (odbor školství)
- Město Nasavrky
- Pedagogicko-psychologická poradna (PPP)
- Speciální pedagogické centrum (SPC)
- Policie ČR
- Hasiči
- Zdravotnická zařízení
- Instituce poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- Dětský pediatr
- Organizace zabývající se preventivními programy

- Sociální odbor
- Vzájemná spolupráce se ZŠ
- Zapojení do projektů (Bezpečná škola, Besip...)

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Bere na zřetel omezené časové, personální a finanční investice a z těch vychází. Vychází také z prostředí, kde sídlí mateřská škola, přizpůsobuje se kulturním, sociálním a politickým okolnostem. Zvyšuje schopnosti dětí, aby byly schopny činit rozhodnutí, za která ponесou odpovědnost. Díky podpoře inkluze ze strany Mateřské školy Nasavrky děti dochází běžně do styku s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a díky MPP je předcházeno problémům z oblasti sociálně patologickým jevům (násilného chování, násilí intolerance, xenofobie apod.).

System organizace a řízení primární prevence sociálně patologických jevů u dětí

Ředitelka školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci sociálně patologických jevů
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů ve škole
- pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence

Metodik prevence

- zajišťuje koordinaci tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním MPP a začleněním Školního preventivního programu do školního vzdělávacího programu školy
- dále se vzdělává v oblasti primární prevence
- spolupracuje s metodikem prevence v PPP a krajským školním koordinátorem prevence
- vyhledává a sjednává aktivity a akce, které vychází z aktuálních témat společnosti v oblasti sociálně patologických jevů

Učitelka (ve vztahu k primární prevenci)

- vyhodnocuje všechny signály, které by mohly vést k sociálně patologickým jevům u dětí (týrání, zanedbávání), podílí se na realizaci MPP a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě), podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi dětmi třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci dětí ve třídě
- získává a udržuje si přehled o osobních zvláštnostech dětí ve třídě a o jejich rodinném zázemí.

NAVRŽENÝ ZPŮSOB REALIZACE

- konkrétní aktivity ve všech třídách
- každodenní komunikace učitel x dítě
- rozvíjení nadání a talentu konkrétního dítěte v dané oblasti
- výlety za poznáním do blízkého i vzdáleného okolí
- výtvarné, sportovní a společenské aktivity
- důslednost a jednotnost při výchovném působení učitelů na děti
- literatura, DVD, CD....
- dodržování pravidel ve třídě, které děti spoluvytváří a učí se je chápat a dodržovat, tato pravidla samozřejmě vycházejí ze školního řádu, těmito pravidly jsou:
  - ve třídě, v šatně, na chodbách neběháme (abychom neublížili sobě ani ostatním dětem)
  - ve třídě, v šatnách, na chodbách nekřičíme (abychom šetřili zdraví sobě i ostatních dětí a nerušili se navzájem při hře)
  - spory mezi sebou neřešíme rukama, ale slovem a přátelskou dohodou (abychom si neublížovali)
  - pokud sami na něco nestačíme, požádáme o pomoc nejprve kamaráda a teprve potom dospělou osobu (učíme se samostatnosti a pomáhat si navzájem)

- neničíme úmyslně kamarádovi hru ani práci (vážíme si všeho, co druhý vytvoří)
- umíme vyhrávat, ale i prohrávat (nepovyšujeme se a neponižujeme se)
- nemluvíme hrubě a nechováme se hrubě (jsme slušné děti)
- uklízíme si hračky a své věci (víme, kam co patří a nechceme mít ve třídě a v šatně nepořádek)
- nebereme si nic, co nám nepatří (co není naše, je cizí a brát cizí věci je krádež)

PRIMÁRNÍ PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ U DĚTÍ MLADŠÍCH TŘÍ LET

Od školního roku 2021/2022 byla otevřena třída Broučků, kam dochází děti od 2 do 3 let. Tyto děti se především seznamují s prostředím MŠ, s kolektivem dětí s autoritou učitelek a rozvíjejí a upevňují základy sebeobsluhy a hygienické návyky. Už v tomto ranném věku je důležité a velmi přínosně začít s primární prevencí patologických jevů. Vše probíhá nenásilně, s ohledem na věk dětí. Vše probíhá hravou formou s využitím dětem známých věcí a předmětů.

Realizace MPP dětí do 3 let věku:

- velmi využívanou a oblíbenou formou jsou maňásci, kdy pomocí hraných pohádek a scének se dítě seznamuje s daným tématem
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí, respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i ostatních dětí
- rozvoj pocitu odpovědnosti

Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- monitoring klimatu třídy učitelkami
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci
- dotazníky pro rodiče
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální pracovník)

Vyhodnocení programu

Vzhledem k tomu, že všechny cíle jsou součástí ŠVP, je Minimální preventivní program vyhodnocován spolu s ním na konci každého školního roku. Podle potřeby je upravován a doplňován.